

EU Day for the Victims of the Global Climate Crisis

15 July

ES PASAULINĖ KLIMATO KRIZĖS AUKŲ DIENA

Kodėl minima ši diena?

2023 m. Europos Parlamentas, Europos Komisija ir Europos Sąjungos Taryba įsteigė ES pasaulinę klimato krizės aukų dieną, minimą kasmet **liepos 15 d.** Ji skirta pagerbti klimato kaitos sukeltų ekstremalių reiškinių aukas ir skatinti visuomenę geriau pasirengti klimato rizikoms. Data pasirinkta minint 2021 m. katastrofiškus potvynius Europoje, ypač paveikusius Belgiją ir Vokietiją, bei nusinešusius virš 200 gyvybių. Ši diena kviečia ne tik prisiminti aukas, bet ir imtis veiksmų, padedančių apsaugoti žmones ateityje.

KODĖL ŠIOMET KALBAME APIE KARŠTUS ORUS?

Kaitros yra viena pavojingiausių klimato kaitos pasekmių Europoje. Per pastaruosius 40 metų jos lėmė apie 95 % visų su orais ir klimatu susijusių mirčių Europoje. Vien 2023 m. Europoje dėl karščio mirė apie 48 000 žmonių. Karščio bangos tampa vis dažnesnės ir intensyvesnės ir Lietuvoje, todėl svarbu žinoti, kaip apsaugoti save ir kitus.

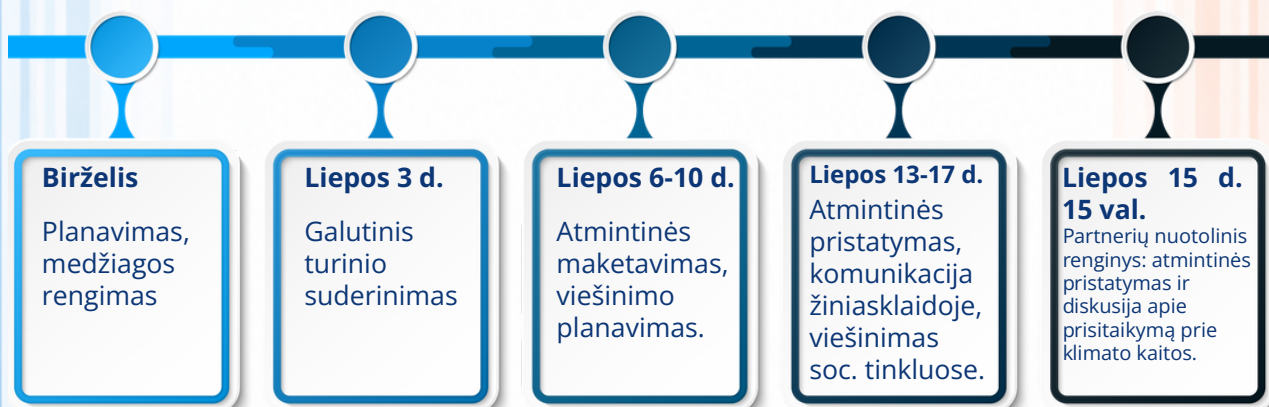
VIEŠINIMO KAMPANIJA

TIKSLAS – atkreipti dėmesį į tai, kad klimato krizės pasekmės jau pasiekia ir Lietuvą. Šia iniciatyva siekiame **stiprinti visuomenės pasirengimą klimato kaitos poveikiui, skatinti prisitaikymą ir dalintis praktinėmis žiniomis, kurios gali padėti apsaugoti save bei kitus.**

TIKSLINĖS AUDITORIJOS:

- **Pažeidžiamos grupės** (senjorai, lėtinių sveikatos problemų turintys asmenys, vieniši žmonės, kt.)
- **organizacijos** (bendruomenių organizacijos, savivaldybės, sveikatos priežiūros įstaigos, bibliotekos, nevyriausybines organizacijos, kt.);
- **gyventojai** (mažus vaikus auginantys tėvai, žmonės, dirbantys ar sportuojantys lauke, keliautojai, kt.).

KAMPANIJOS LAIKO JUOSTA

KAIP GALITE PRISIDĖTI?

Kviečiame tapti šios iniciatyvos partneriais. Prisidėti galite:

- tapdami atmintinės bendrakūrėjais ([peržiūrėdami atmintinės juodraštį ir pateikdami pastabas](#), aktyvi nuoroda);
- padedant pritaikyti atmintinę jūsų auditorijai;
- viešinant atmintinę savo organizacijai, bendruomenei, auditorijai;
- liepos 15 d. pasidalindami įrašu socialiniuose tinkluose, skirtu ES pasaulinės klimato krizės aukų dienai paminėti, bei pasidalinti atmintine;
- pakviečiant savo tinklo organizacijas į online renginį liepos 15 d.;
- prisidedant trumpu pranešimu ar diskusija renginio metu.

PAGRINDINIAI FAKTAI IR KOMUNIKACINĖS ŽINUTĖS

Europa – sparčiausiai šylantis žemynas pasaulyje. Klimato kaitos poveikis Europoje spartėja, todėl prisitaikymas prie klimato kaitos tampa ne ateities, o šiandienos uždaviniu.

Karščio bangos – didžiausias klimato kaitos keliamas pavojus žmonių sveikatai Europoje. Per pastaruosius 40 metų apie 95 % visų su orais ir klimatu susijusių mirčių Europoje buvo susijusios būtent su karščiu. Vien 2023 m. Europoje dėl karščio fiksuota apie 48 000 papildomų mirčių, kurių buvo galima išvengti. Karštis yra tyli, bet viena pavojingiausių klimato kaitos grėsmių.

Daugelio su karščiu susijusių sveikatos problemų galima išvengti. Tinkamas pasirengimas, pakankamas skysčių vartojimas, fizinio krūvio ribojimas karščiausiomis valandomis ir dėmesys pažeidžiamoms grupėms gali reikšmingai sumažinti riziką. Paprasti veiksmai gali padėti apsaugoti sveikatą ir išgelbėti gyvybes.

Miestuose karštis jaučiamas dar stipriau. Dėl miesto šilumos salų efekto temperatūra gali būti 10–15 °C aukštesnė nei aplinkinėse teritorijose. Tad prisitaikymas prie karščio ypač svarbus miestuose gyvenantiems žmonėms.

Prisitaikymas prasideda nuo bendruomenės. Karščio bangų metu ypač svarbu pasirūpinti ne tik savimi, bet ir vyresnio amžiaus žmonėmis, vaikais, lėtinėmis ligomis sergančiais žmonėmis bei vienišais kaimynais.

Kviečiame tapti šios iniciatyvos partneriais ir kartu kurti atsparesnę Lietuvą.